

udtalt, at han ophøiede et saadant Gods til Domainegods, saa var dermed udtalt, at dette Gods var et Domainegods, og man tænkte ikke paa, at deraf kunde flyde fordærlige Følger for de private Godser. Regjeringen har, da denne Sag først kom paa Bane, strax stillet sig paa det Standpunkt, at der var for Staten baade en Ret og en Pligt til at behandle Krongodset paa en anden Maade end det private Gods. Den har derhos ikke paaberaabt sig, at man vilde gaae forud med Exemplet, og at Staten førend nogen Anden skulde stride til Reformer, — det har ikke været Regjeringens Hovedmotiv, og det vilde maaskee under den Stemning, der sandt Sied med Hensyn til Fæstevæsenet, endog have været betænkeligt for Regjeringen at gribe for raast ind —, men Regjeringen har støttet sig til, at Fæstevæsenet paa Domainerne har en Historie i Danmark, en Historie, fra hvilken man ikke kan løsrive sig, ligesaa lidt som det er muligt at blive staaende paa det Standpunkt, hvor denne Historie for Diebliffet eller maaskee til den 30te Juni 1846 befandt sig. Regjeringen har meent, at Følgerne af denne Historie fordrede en videre Udvikling, og Regjeringen har meent, at man kunde følge denne Udvikling, uden at man var berettiget til, og uden at Noget var berettiget til, deraf at ulede Sætninger, som kunde være farlige for den private Eiendom i Landet. Jeg troer, at, naar Sagen her maatte komme til det Resultat, at man bliver staaende ved Lovforslagets eensformige Behandlingsmaade for alt Statskassens Krongods, saa vil man med god Grund kunne sige, at det Resultat kom kun frem derved, at den lovgivende Magt erkjendte, at der i Resolution af 1ste Juli 1846 laa en saadan Villighed for at betragte de yngre Krongodser paa samme Maade, som de ældre, med hvilke de engang vare stillede i Klasse, at man derfor maatte bøie sig; men jeg troer ikke, at man med Grund kunde sige, den lovgivende Magt indskrænkede sig ikke til det, den kunde og burde have indskrænket sig til, nemlig, at lette Selveiendom paa de gamle Krongodser, men man gif for Exemplets Skyld, for at give en Impuls, et Skridt videre. Denne Argumentation troer jeg ikke, at Sagens Behandling paa noget af dens Stadier har

givet tilstrækkelig Anledning til. Regjeringen vil i alt Fald fastholde det, at det ledende Motiv til disse Begunstigelser har været det, at Resolutionen af 1ste Juli 1846 har givet de yngre Krongodser et Villighedsstray, for hvilket den lovgivende Magt nu maatte bøie sig.

Orsted: Den ærede Finanzminister har sagt, at det vilde være vilkaarligt, naar man ikke tog de samme Bestemmelser med Hensyn til det senere erhvervede Krongods, som dem, der toges om det gamle. Han beraaber sig i den Henseende paa, at Kongen ved at ophøie visse Godser til Domainer, har sat dem aldeles ved Siden af de ældre; men det forekommer mig, at der ligger aldeles Intet i den Omstændighed, at disse Godser ere optagne blandt Domainerne, som kunde være Grund til, at de skulde behandles efter de Bestemmelser, hvorom der under nærværende Sag handles. Det er ikke af Begrebet om Domainer, at Udvalgets Fleerhed har udledet Adkomsten til Begunstigelser for de Godser, som ere betegnede i dens Forslag til § 1, men af det historiske Forhold, som har fundet Sted paa disse Domainer; det er paa Grund af de Forhaabninger, som i en lang Række af Aar ere opvakte hos Fæsterne paa disse om visse Begunstigelser, og den Maade, hvorpaa de ogsaa virkelig af dem ere optagne, at man har tilraadet, at de skulde have Afgang til at blive Selveiere under visse Betingelser, som uden Tvivl ere temmelig betænkelige for Staten, men som stemme overeens med deres Interesse. At visse Godser af Christian den Tiende ere blevne optagne blandt Domainerne, troer jeg aldeles ikke siger Andet, end at det var Kongens Villie, at disse Godser skulde konserveres. Den almindelige Regel var, at de Godser, som Kongen havde maattet overtage som Panthaver for de mange Laan, som for en Tid af henved 30 Aar siden bleve givne Godsbesiddere af det extraordinære Laanefond, som da var dannet, at disse Godser skulde sælges, for at Statskassen kunde blive skadesløs. Fra denne almindelige Regel undtog høifalig Kong Christian den Tittende visse Godser, som derfor bleve kaldte Domainer, og denne Benævnelse af Domainer har ingen anden Betydning. Naar den ærede Fi-